

Skogen reflekteras i Tham Videgårds spegelkub. "Mirror cube" är en av trädkojorna i Tree Hotel som alla tolkar människans relation till skogen.

Överst till vänster Mårten och Gustav Cyréns "The cabin", interiör på bilden under. Överst till höger Bertil Harströms "Birds nest", under Thomas Sandells "The blue cone". FOTO: PO TIDHOLM

En världsattraktion mitt i

Norrbottnen satsar som bäst för att kunna konkurrera om turisterna med framgångsrika Rovaniemi på andra sidan Bottenviken. Ishotellet är redan en succé. Näst på tur är spektakulära Tree Hotel i Harads.

När Tree Hotel öppnade i somras blev ägarna nerringade av utländska medier. BBC och CNN bevakade invigningen tillsammans med en rad andra stora utländska medier. Samtidigt har det inhemska intresset varit märkligt svalt. Som om vi svenskar inte riktigt kunde ta till oss detta projekt. Som om tanken på att bo i trädkojor påminde alltför mycket om vårt oglamorösa ursprung i skogen.

Men Tree Hotel i Harads är dock allt annat än pittoreska skogskojar. Inte heller påminner de om barndomens trädhus. I Harads har det äkta paret Kent och Britta Lindvall-Jonsson, i

samarbete med några av landets mest kända arkitekter, skapat ett turistmål av internationell klass.

Det är i skogen ovanför Brittans Pensionat de finns. Fyra trädhus är helt färdiga och i drift, två till är under uppförande. Det är tänkt att bli 24 stycken innan det är klart. Alla ska representera var sin arkitektonisk tolkning av människans relation till skogen och träden.

Arkitekterna har fått fria händer, trädhusen präglas alla av estetiska och intellektuella ideal snarare än rent praktiska. Först ser man "The cabin", ritad av Mårten och Gustav Cyrén – en

avlång tubliknande byggnad som hänger mellan två tallar i en brant sluttning, högt ovan marken. Den främre väggen är gjord i glas. När man ligger i sängen har man hela Lule älvdal nedanför. Rummet är modernt inrett i en nordisk stil med blonda träslag och naturfärgad ylle. Alla rum är utrustade med torrtoiletter, det är ju svårt med avlopp i trädtopparna. Någon teve finns inte. Den skulle konkurrera med naturen.

När det skymmer visar det sig att det är en fullmånenatt, och ett kallt blåvitt ljus tränger in genom fönstren i "The cabin". Termometern visar -25, kylan trycker på från alla håll och det knäpper i träden utanför. Spontant hade jag föreställt mig att jag skulle känna mig trygg uppe bland träden. Istället känner jag mig märkligt exponerad. Kanske för att jag vet att jag är den enda gästen i skogen. Långt därnere ser jag enstaka bilar passera på vägen genom samhället. Sängen är dock väldigt skön, och sömnen kommer till slut.

Britta och Kent Lindvall-Jonsson driver Tree Hotel i Harads.

"Birds nest" är kanske den mest självklara tolkningen av uppgiften. Den tycks utgå ifrån tanken att människan vill försvinna, gömma sig från civilisationen och maskera sig som ett djur. Den är ett eko av barndomens trädkojor; ett gömställe dit vuxna inte kan ta sig, där man är osynlig för omgivningen. Fågelboet, som ritats av Bertil Harström, är vad det låter som: en rund byggnad helt kamouflerad med torra grenar likt ett fågelbo. Man tar sig upp på en stege som med en knapptryck-

CNN toppade med oljeolyckan i USA, sen handlade det om vårt hotell. Och sen kom Obama och sa nåt. Det är märkligt hur det är.

Kent Lindvall-Jonsson

Norrlands djupa skogar

ning går att hissa upp när man kommit in. När golvluckan stängs är man oåtkomlig för omvärlden. En bit därifrån står Thomas Sandells "The blue cone", som trots namnet är en illröd, toppig koja. Den är klädd i björkspån och byggd i en skala man på håll inte blir klok på. Den är som en representation av den svenska stugan, nedkocht och raffinerad.

Att få turister att övernatta i en håla i Norrbottens inland är inte lätt, men förutsättningarna kan inte sägas vara sämre än i Rovaniemi på andra sidan Bottenviken. I den finska staden tar man årligen emot ungefär en halv miljon turister som kommer för att titta på tomten, åka hundspann och klappa renar. För att en region ska kunna locka turister krävs spektakulära aktiviteter som håller en familj sysselsatt i minst tre dagar. På svenska landskap klarar det. Tree Hotel har ett löst samarbete med Ishotellet i Jukkasjärvi, och tanken är nog att de turister som övernattar på

renfällarna i igloon också ska komma till Harads och bo bland träden. Det kostar upp mot 4 200 kronor per natt att bo på Tree Hotel, men intresset från utländska turoperatörer är ändå starkt. Nu kan de se ihop paketresor. Alla gynnas av fler aktörer på den norrbottniska marknaden.

De många utländska magasinerna är tagna av kombinationen av avancerad arkitektur och vildmark, och beskriver platsen som rå och otämd. I själva verket är det helt vanlig svensk

produktionsskog i bebodda trakter. Ytan där kojorna nu är uppförda var avverkningsanmäld och skördarna på väg när Kent och Britta fick ta över. Deras projekt sätter fingret på något som diskuterats mycket i Norrbotten de senaste åren: hur man egentligen ska räkna på skogens värde. Skogen må vara en viktig inkomstkälla för Sverige, men för folket i inlandet finns det inte mycket att hämta i dagens rationella skogsbruk. Några arbetstillfällen blir det knappast. För ett lokalt turistföretag som vill ta med sina turister ut i hundsläde, på skidor eller rovdjurssafari är skogen däremot mer värd om den står kvar än om den huggs ned.

Det är en spektakulär upplevelse att följa den långsamma gryningen som den speglas i Tham Videgårds "Mirror cube". Den utgår, precis som fågelboet, från den moderna människans önskan om att försvinna i naturen. Den spegelklädda kuben reflekterar den omgivande skogen. I vissa vinklar är

byggnaden osynlig, i andra en främmande kropp. Spegelkuben framkallar starka överklighetskänslor.

Marknaden för Tree Hotel är inte lokal, om ens nationell. Men ett par gånger om dagen, även nu mitt i vintern, går det guidade turer för nyfikna genom skogen. Och folket i Harads har varit positiva.

—De är glada att det händer nåt, det ger ju som framtidstro, säger Britta Lindvall-Jonsson på en dialekt bredare än Lule älvdal.

Kent skakar på huvudet åt minnet av invigningen:

—CNN toppade med oljeolyckan i USA, sen handlade det om vårt hotell. Och sen kom Obama och sa nåt. Det är märkligt hur det är.

Efter drygt tre timmar går solen ned igen på andra sidan älven. Himlen går från klarblå till orange och mörkblå. Hela synen speglas i den främmande kuben i skogsbrynet.

PO TIDHOLM
resebilagan@dn.se

TREE HOTEL I HARADS
Reshit: Flyg till Luleå med SAS eller Norwegian, eller tåg till Boden. Sedan buss eller hyrbil.
Bo: Tree Hotel, mellan 3500 och 4200 kr/natt. Eller Brittas Pensionat, 550 kr/natt.
Äta: Pizzeria i Harads eller vilt och husmanskost på Brittans Pensionat.
Övrigt: Hundspannsfärder på Luleåälven kan ordnas.